

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

P/15/097

LRZ.410.004.01.2015

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/15/097 – Realizacja przez administrację publiczną województwa podkarpackiego zadań z zakresu infrastruktury przeciwpowodziowej.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.
<i>Kontroler</i>	Mieczysław Fajger, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91605 z dnia 21 stycznia 2015 r. (dowód: akta kontroli str.1 - 2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie, 35 – 959 Rzeszów, ul. Grunwaldzka 15, regon 000514348, zwany w dalszej treści „Urzędem”.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Małgorzata Chomycz-Śmigieliska, Wojewoda Podkarpacki od dnia 12 grudnia 2011 r. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność Wojewody w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia zakres prac i skuteczność działań organizacyjnych Wojewody, podjętych w ramach realizacji wniosków i rekomendacji, ujętych w „Raporcie po powodzi 2010”.

Systematycznie podejmowano starania o zwiększenie nakładów finansowych na odbudowę, rozbudowę i budowę nowych urządzeń melioracji wodnych, zarówno podstawowych, jak również szczegółowych oraz na ich bieżące utrzymanie i konserwację.

Zbudowano nowoczesny i funkcjonalny system, usprawniający zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, umożliwiającą ściślejszą współpracę ze służbami ratowniczymi oraz optymalizację procesów decyzyjnych i koordynacyjnych, a także usprawniającą wymianę informacji o zdarzeniach kryzysowych pomiędzy Wojewodą, a przedstawicielami samorządów i kierownictwem służb ratowniczych.

Opracowano ujednoczone mapy ryzyka i wprowadzono, na wszystkich szczeblach zarządzania kryzysowego, jednolity system operacyjny – System Informacji Przestrzennej (GIS), który ułatwia i przyspiesza prognozowanie rozwoju sytuacji w przypadku zagrożeń, w tym powodziowych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Zaktualizowano wojewódzki plan zarządzania kryzysowego, uwzględniając zdarzenia z powodzi w 2010 r. oraz późniejsze ustalenia w zakresie realizacji zadań w infrastrukturze przeciwpowodziowej.

Opracowano również wojewódzki plan operacyjnych ochrony przed powodzią oraz systematycznie dokonywano oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego województwa.

Podjęte działania, związane ze zwiększeniem sprawności współdziałania wszystkich organów administracji publicznej w województwie, w zakresie zapobiegania klęskom powodziowym oraz stworzenie sprawnego, efektywnego systemu zarządzania kryzysowego, poprawiły stopień organizacji bezpieczeństwa ludności województwa. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli celowym byłoby rozważenie możliwości utworzenia specjalistycznego stanowiska pracy lub komórki, odpowiedzialnej kompleksowo za koordynację i bieżący monitoring zagadnień związanych z realizacją zadań w dziedzinie infrastruktury przeciwpowodziowej, aktywizowaniem samorządów odnośnie tworzenia lokalnych systemów ochrony przeciwpowodziowej, biorąc pod uwagę znaczne rozproszenie kompetencji, obowiązków i zadań w tym zakresie pomiędzy różne organy administracji rządowej i samorządowej oraz inne jednostki organizacyjne, spoza organów administracji publicznej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Czynności podjęte przez służby Wojewody Podkarpackiego (Wojewoda) w celu realizacji wniosków i rekomendacji ujętych w „Raporcie po powodzi 2010 r”.

1.1. Po opracowaniu w sierpniu 2010 r. przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego (WBiZK) Urzędu „Raportu po powodzi z 2010 r.”, w Urzędzie podjęto działania ukierunkowane na eliminację stwierdzonych zagrożeń powodziowych oraz zmierzające do poprawy stopnia bezpieczeństwa ludzi i ich mienia na terenach zalewowych.

Wojewoda, mając na uwadze realizację zalecenia zwiększenia nakładów finansowych na bieżące utrzymanie i konserwację urządzeń melioracji wodnych w województwie podkarpackim (województwo), zawartego w „Raporcie po powodzi 2010 r.”, podjął działania zmierzające do zwiększenia nakładów finansowych na bieżące utrzymanie i konserwację urządzeń melioracji wodnych podstawowych, jak również urządzeń melioracji wodnych szczegółowych.

Efektom corocznych wystąpień Wojewody, kierowanych do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA), a następnie do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji (MAiC), na przestrzeni okresu 2010 – 2014 r., było uzyskanie dodatkowych środków finansowych z dotacji celowej, z budżetu państwa oraz ze środków pozabudżetowych, pochodzących z Unii Europejskiej (UE), które przeznaczono na odtworzenie i zabezpieczenie infrastruktury przeciwpowodziowej oraz osuwisk w poszczególnych latach, w następującej wysokości:

a) 2010 r. – 10.014 tys. zł,

b) 2011 r. – 19.686 tys. zł oraz 21.453 tys. zł ze środków pozabudżetowych z Funduszu Solidarności (FS) UE,

c) 2012 r. – 14.651 tys. zł oraz 2.922 tys. zł ze środków pozabudżetowych FS UE,

d) 2013 r. – 18.099 tys. zł,

e) 2014 r. – 22.036 tys. zł.

Wojewoda, realizując zalecenie dotyczące zwiększenia dotacji dla spółek wodnych, systematycznie zabiegał, w analizowanym okresie 2011 – 2014 r., w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) o pozyskanie dodatkowych środków finansowych, niezbędnych na finansowanie właściwego funkcjonowania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych.

Stan środków finansowych, zabezpieczanych w corocznych ustawach budżetowych i pozyskanych dodatkowo z rezerwy celowej, w poszczególnych latach badanego okresu, przeznaczonych na konserwacje melioracji szczegółowych (rowów melioracyjnych, przepustów, śluz, urządzeń drenarskich i pozostałych) przedstawia się następująco:

1) 2010 r.:

- środki finansowe zabezpieczone w ustawie budżetowej – 115 tys. zł.

2) 2011 r.:

- środki finansowe zabezpieczone w ustawie budżetowej – 159 tys. zł,

- środki dodatkowe, wnioskowane do MRiRW – 1 mln zł,

- środki dodatkowe, przyznane przez MRiRW – 222 tys. zł,

- łączna ilość środków przyznanych – 381 tys. zł.

3) 2012 r.:

- środki finansowe zabezpieczone w ustawie budżetowej – 178 tys. zł,

- środki dodatkowe, wnioskowane do MRiRW – 1,3 mln zł,

- środki dodatkowe, przyznane przez MRiRW – 635 tys. zł,

- łączna ilość środków przyznanych – 813 tys. zł.

4) 2013 r.:

- środki finansowe zabezpieczone w ustawie budżetowej – 180 tys. zł,

- środki dodatkowe, wnioskowane do MRiRW – 1,5 mln zł,

- środki dodatkowe, przyznane przez MRiRW – 569 tys. zł,

- łączna ilość środków przyznanych – 749 tys. zł.

5) 2014 r.:

- środki finansowe zabezpieczone w ustawie budżetowej – 185 tys. zł,

- środki dodatkowe, wnioskowane do MRiRW – 2 mln zł,

- środki dodatkowe, przyznane przez MRiRW – 559 tys. zł,

- łączna ilość środków przyznanych – 744 tys. zł.

Łączna wysokość środków zabezpieczonych w ustawach budżetowych oraz pozyskanych z rezerw celowych dla spółek wodnych, w okresie 2010 – 2014 r., wyniosła 2.802 tys. zł.

Wysokość dodatkowych środków finansowych, przyznanych przez MRiRW, wyniosła łącznie w analizowanym okresie 1.957 tys. zł i w stosunku do wnioskowanych przez Wojewodę w kwocie 5.800 tys. zł, w poszczególnych latach, wahała się w granicach od 22,2% do 48,8%.

(dowód: akta kontroli str. 4 - 47)

W ramach realizacji rekomendacji w zakresie zaktywizowania samorządów w celu pozyskania środków finansowych na rozbudowę lokalnych systemów ochrony przeciwpowodziowej WBiZK Urzędu zorganizował w dniach 6 – 7 października 2010 r. w Łąncucie szkolenie, w formie warsztatów dla jednostek samorządu terytorialnego (j.s.t.) województwa, w zakresie „Doskonalenia systemu monitoringu przeciwpowodziowego rzeki Wisłok wraz z dorzeczem”.

Celem szkolenia była identyfikacja obszarów, punktów i podmiotów zagrożonych powodzią oraz przygotowanie samorządów do zaplanowania (określenie celu i potrzeb) i efektywnego wykorzystania lokalnego monitoringu dla ostrzegania zagrożonych mieszkańców i użytkowników terenów zagrożonych.

Wsparcia merytorycznego w czasie szkolenia udzielali zaproszeni specjaliści z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział w Krakowie (IMiGW).

Wojewoda pozytywnie opiniował wnioski składane przez zarządy powiatów do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie o dofinansowanie wykonania na swoim terenie systemu monitoringu i ostrzegania powodziowego na rzekach stwarzających zagrożenie powodziowe.

Odnośnie realizacji zalecenia dotyczącego aktywizowania samorządów w celu pozyskania środków finansowych na rozbudowę lokalnych systemów ochrony przeciwpowodziowej Pan Rafał Kumek – dyrektor Wydziału Środowiska i Rolnictwa (WŚiR) Urzędu wyjaśnił, „że w aktualnym stanie prawnym Wojewoda nie posiada skutecznych instrumentów, które pozwalałyby na bezpośrednie oddziaływanie na samorządy, szczególnie szczebla powiatowego i gminnego, mające na celu pozyskiwanie środków finansowych na rozbudowę lokalnych systemów ochrony przeciwpowodziowej.

Niemniej jednak, mając na uwadze znaczenie, jakie dla bezpieczeństwa ludności odgrywa właściwie funkcjonująca infrastruktura przeciwpowodziowa, problemy związane z jej rozwojem, w tym również dotyczące źródeł jej finansowania, są stałym tematem poruszonym w trakcie corocznych spotkań Wojewody z samorządami poszczególnych szczebli województwa.

Jednocześnie Wojewoda, jak i jego przedstawiciele, uczestnicząc w różnego rodzaju spotkaniach, poświęconych zagadnieniom ochrony przeciwpowodziowej, np. posiedzenia powiatowych zespołów reagowania kryzysowego, bądź komisji i grup roboczych samorządów, zachęcają do korzystania z dostępnych dla samorządu form wsparcia, przewidzianych w programach finansowych ze źródeł UE, np. PROW 2007 – 2013, RPO WP.

Pewną formą aktywizacji samorządów do pozyskiwania środków finansowych na realizację inwestycji, związanych z budową urządzeń wodno-melioracyjnych, było aprobowanie decyzji Marszałka Województwa Podkarpackiego, umożliwiających pozyskanie dla województwa kwoty 59.586 tys. zł dofinansowania z PROW 2007 – 2013.

Ponadto celem zabezpieczenia w obecnej perspektywie finansowej środków na realizację zadań istotnych dla środowisk lokalnych, związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa powodziowego na terenie Podkarpacia, Wojewoda współuczestniczył w procesie konsultacji dokumentów planistycznych, dotyczących budowy szeroko rozumianej infrastruktury przeciwpowodziowej, skutkiem czego będzie możliwe pozyskanie funduszy na realizację proponowanych, m.in. przez samorządy inwestycji, ze środków pochodzących zarówno z budżetu UE, jak i Banku Światowego”.

(dowód: akta kontroli str. 59 i str. 48 - 51)

Z informacji przedkładanych Wojewodzie przez Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie (PZMiUW) wynika, że w województwie w okresie 2010 – 2014 r., kontynuowano wcześniej rozpoczęte zadania i realizowano nowe inwestycje z dziedziny infrastruktury przeciwpowodziowej, a to:

1) 2011 rok:

a) „Stary Breń – przeciwfiltracyjne zabezpieczenie lewego wału rzeki Stary Breń na długości 3,50 km w miejscowości Gliny Małe – Gmina Borowa”.

Zadanie realizowano w latach 2008 – 2011, a głównym celem projektu była ochrona życia i mienia ludzi, zamieszkałych na terenie miejscowości Gliny Małe oraz zabezpieczenie przed powodzią obszarów położonych wzdłuż lewego wału rzeki Stary Breń.

b) „Nowy Breń I, etap 2 – przeciwfiltracyjne zabezpieczenie lewego wału rzeki Nowy Breń na długości 4,00 km w miejscowości Ziempińów, Breń Osuchowski, Zabrze - Gmina Czermin i Gmina Wadowice Górne”.

Zadanie realizowane było w latach 2008 - 2011, a głównym celem projektu była ochrona życia i mienia ludzi, zamieszkałych na terenie miejscowości Ziempiów, Breń Osuchowski, Zabrze, Czermin i Wadowice Górne oraz zabezpieczenie przed powodzią obszarów położonych wzdłuż lewego wału rzeki Nowy Breń.

c) *„Zgórsko I – obustronne, przeciwniebezpieczne zabezpieczenie wałów potoku Zgórsko na długości 3,200 km oraz regulacja potoku na długości 3,208 km w miejscowości Wierzchowiny, Wadowice Dolne – Gmina Wadowice Górne”.*

Projekt obejmował obustronne, przeciwniebezpieczne zabezpieczenie wałów potoku Zgórsko, w tym prawego wału w km 1+370-4+570, na długości 3,200 km, lewego wału w km 1+270-4+470, na długości 3,200 km oraz regulację potoku Zgórsko w km 1+592-4+800, na długości 3,208 km.

Zadanie realizowane było w latach 2008 - 2011 i głównym jego celem była ochrona życia i mienia ludzi, zamieszkałych na terenie miejscowości Wierzchowiny, Wadowice Dolne oraz zabezpieczenie przed powodzią obszarów położonych wzdłuż prawego i lewego wału potoku Zgórsko.

d) *„Babulówka – przeciwniebezpieczne zabezpieczenie lewego wału rzeki Babulówki na długości 2,13 km oraz prawego wału na długości 2,00 km w miejscowości Suchorzów i Baranów Sandomierski - Gmina Baranów Sandomierski”.*

Zadanie zostało zrealizowane w latach 2008 - 2011, a celem projektu było zabezpieczenie przeciwniebezpiecznie lewego wału rzeki Babulówki w km 0+070-2+200, na długości 2,13 km oraz prawego wału w km 0+000-2+000, na długości 2,00 km. Łączna długość przeciwniebezpieczonych wałów wyniosła 4,13 km w miejscowości Suchorzów oraz Baranów Sandomierski.

Głównym celem inwestycji była ochrona życia i mienia ludzi, zamieszkałych na terenach miejscowości Suchorzów i Baranów Sandomierski oraz zabezpieczenie przed powodzią obszarów położonych wzdłuż lewego wału rzeki Babulówki.

e) *„Trześniówka I – przeciwniebezpieczne zabezpieczenie prawego wału rzeki Trześniówki na długości 6,182 km w miejscowości Trześć - Gmina Gorzyce oraz na terenie osiedli Sobów i Wielowieś w Tarnobrzegu.”*

Zadanie realizowane było w latach 2008 - 2011, a celem projektu było zabezpieczenie przeciwniebezpiecznie prawego wału rzeki Trześniówki w km 1+479-7+661.

Łączna długość przeciwniebezpieczonych wałów wyniosła 6,182 km. Głównym celem inwestycji była ochrona życia i mienia ludzi, zamieszkałych na terenie miejscowości Trześć i osiedli Sobów i Wielowieś w Tarnobrzegu oraz zabezpieczenie przed powodzią obszarów położonych wzdłuż prawego wału rzeki Trześniówki.

f) *„Trześniówka II – przeciwniebezpieczne zabezpieczenie lewego wału rzeki Trześniówki na długości 3,98 km w miejscowości Trześć - Gmina Gorzyce oraz na terenie osiedli Sobów i Wielowieś w Tarnobrzegu”.*

Projekt obejmował przeciwniebezpieczne zabezpieczenie lewego wału rzeki Trześniówki w km 4+300-8+280, na długości 3,98 km, w miejscowości Trześć i w mieście Tarnobrzegu.

Zadanie było realizowane w latach 2008 - 2011 i głównym celem inwestycji było zabezpieczenie przed powodzią obszarów położonych wzdłuż lewego wału rzeki Trześniówki, obejmujących tereny miejscowości Trześć i osiedli Sobów i Wielowieś w Tarnobrzegu, w tym ochrona życia i mienia ludzi oraz terenów zabudowy mieszkaniowej i infrastruktury zlokalizowanej na tym terenie.

g) *„Stary Breń II etap 1 - przeciwniebezpieczne zabezpieczenie prawego wału rzeki Stary Breń w km 0+000-3+500 oraz lewego wału rzeki Wisłoki w km 0+000-0+280, w miejscowości Gawłuszowice - Gmina Gawłuszowice i miejscowościach Sadkowa Góra, Gliny Małe - Gmina Borowa”.*

Zadanie realizowane było w latach 2004 - 2011 i obejmowało przeciwnfiltracyjne zabezpieczenie prawego i lewego wału rzeki Stary Breń na łącznej długości 3,780 km, a głównym celem projektu było zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców wsi Sadkowa Góra, Gliny Małe, Gawłuszowice oraz ochrona użytków rolnych wzdłuż rzeki Stary Breń i Wisłoki.

h) „*Stary Breń II, etap 2 - przeciwnfiltracyjne zabezpieczenie prawego wału rzeki Stary Breń w km 3+500-7+000 w miejscowości Gliny Małe i Sadkowa Góra - Gmina Borowa*”.

Inwestycja była realizowana w latach 2004 - 2011 i obejmowała przeciwnfiltracyjne zabezpieczenie prawego wału rzeki Stary Breń na długości 3,50 km, a głównym celem projektu było zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców wsi poprzez wykonanie w miejscowości Sadkowa Góra i Gliny Małe zabezpieczenia przeciwnfiltracyjnego obwałowania rzeki Stary Breń oraz ochrona użytków rolnych.

2) 2012 rok:

W 2012 r. zakończono roboty budowlano–montażowe na trzech zadaniach inwestycyjnych, związanych z przeciwnfiltracyjnym zabezpieczeniem i odbudową obwałowań przeciwpowodziowych na łącznej długości 2,664 km oraz z budową nowych obwałowań na długości 5,796 km, tj.:

a) „*Wisłoka III - przeciwnfiltracyjne zabezpieczenie lewostronnego obwałowania rzeki Wisłoki w km 15+200–15+930 oraz budowa lewostronnego obwałowania rzeki Wisłoki w km 15+930–17+900, w miejscowości Rzędzianowice, Wola Mielecka - Gmina Mielec*”.

Przedsięwzięcie inwestycyjne obejmowało budowę nowego odcinka wału 1,97 km oraz przeciwnfiltracyjne zabezpieczenie lewostronnego obwałowania na długości 0,73 km rzeki Wisłoki, które zabezpiecza przed powodzią miejscowości położone na terenie miejscowości Rzędzianowice, Wola Mielecka - Gmina Mielec.

W ramach przedmiotowego zadania roboty budowlano–montażowe realizowane były w latach 2011 – 2012.

Głównym celem projektu była ochrona życia i mienia ludzi, zamieszkałych na terenie miejscowości Rzędzianowice i Wola Mielecka.

b) „*Odbudowa prawego wału rzeki Łęg na odcinku w km 5+946-7+880, na terenie Gminy Gorzyce i Gminy Zaleszany*”.

Zadanie realizowane było na przestrzeni 2012 r. i obejmowało odbudowę prawego wału rzeki Łęg na odcinku 5+946–7+880, na terenie Gminy Gorzyce, na łącznej długości 1,934 km.

Końcowym efektem rzeczowym była ochrona życia i mienia ludzi, zamieszkałych na terenach Gminy Gorzyce i Gminy Zaleszany.

c) „*Wisłoka II - budowa prawostronnego obwałowania rzeki Wisłoki w km 16+074-19+900 wraz z budową ciągów komunikacyjnych na koronie wału, technicznie powiązanych z budową wałów na terenie miasta Mielca*”.

Przedsięwzięcie inwestycyjne obejmowało budowę prawostronnego obwałowania rzeki Wisłoki wraz z budową ciągów komunikacyjnych na koronie wału, technicznie powiązanych z budową wałów.

Roboty budowlano–montażowe realizowane były w latach 2010 – 2013.

Końcowym efektem rzeczowym było wybudowanie prawostronnego obwałowania rzeki Wisłoki na długości 3,826 km, chroniącego życie i mienie ludzi, zamieszkałych na terenie miasta Mielca.

3) 2013 rok:

W 2013 r. zakończono roboty budowlano–montażowe na 3 realizowanych zadaniach inwestycyjnych, w wyniku których wybudowano nowe obwałowania przeciwpowodziowe, na łącznej długości 0,36 km oraz rozbudowano istniejące obwałowania na długości 7,994 km, a to:

a) „Wisłoka I - modernizacja przeciwyfiltracyjnego zabezpieczenia prawego obwałowania rzeki Wisłoki w km 8+800-16+074 wraz z budową dróg przywałowych w miejscowości Chrzastów Złotniki - Gmina Mielec i w miejscowości Brzyście - Gmina Gawłuszowice”.

Przedsięwzięcie obejmowało wykonanie przeciwyfiltracyjnego zabezpieczenia prawego obwałowania rzeki Wisłoki na długości 7,274 km wraz z budową dróg przywałowych.

Roboty budowlano–montażowe realizowane były w latach 2010 – 2013, a celem inwestycji była ochrona życia i mienia ludzi, zamieszkujących tereny miejscowości Chrzastów – Złotniki i Brzyście.

b) „Budowa prawobrzeżnego wału przeciwpowodziowego na rzece Ropie w km 2+850-3+210, o długości 360 m w Jaśle”.

Przedsięwzięcie obejmowało budowę prawobrzeżnego wału przeciwpowodziowego na rzece Ropie, na łącznej długości 360 m w mieście Jasle.

Roboty budowlano – montażowe realizowane były w latach 2012 – 2013.

Celem powyższej inwestycji była ochrona życia i mienia ludzi, zamieszkujących tereny miasta Jasla.

c) „Rozbudowa lewostronnego obwałowania rzeki Wisłoki w km 119+309-120+125, na terenie Osieka Jasielskiego”.

Inwestycja obejmowała rozbudowę lewostronnego obwałowania rzeki Wisłoki na łącznej długości 0,72 km. Roboty budowlano–montażowe prowadzone były w latach 2012 – 2013.

W wyniku osiągniętego efektu rzeczowego nastąpiła poprawa bezpieczeństwa przed wodami powodziowymi rzeki Wisłoki, a tym samym ochrona życia i mienia ludzi, zamieszkujących tereny miejscowości Osiek Jasielski.

4) 2014 rok:

W 2014 r. zakończono roboty budowlano–montażowe na zadaniu inwestycyjnym, obejmującym budowę nowego obwałowania przeciwpowodziowego na łącznej długości 1,28 km, tj. „Zaprojektowanie i budowa lewostronnego obwałowania rzeki Wisłoki w km 53+800-55+600, w miejscowościach: Zawierzbie, Żyraków - Gmina Żyraków”.

Projekt obejmował wykonanie robót budowlano–montażowych, polegających na budowie lewostronnego obwałowania rzeki Wisłoki na odcinku 1,28 km, na terenie Gminy Żyraków.

Roboty budowlano – montażowe realizowane były w latach 2012 – 2014.

Celem strategicznym przedsięwzięcia było zapewnienie ochrony życia i mienia ludzi, zamieszkujących miejscowości Zawierzbie i Żyraków.

5) 2015 rok:

W 2015 r. planowana jest kontynuacja robót budowlano-montażowych na sześciu zadaniach inwestycyjnych, m.in.:

a) „Nowy Breń II – rozbudowa i przeciwyfiltracyjne zabezpieczenie prawego wału rzeki Nowy Breń w km 2+487-4+319, na długości 1,832 km w miejscowościach: Słupiec, Ziempińów i Otałęż - część I, w km 2+764-4+319, na długości 1,555 km w miejscowości Ziempińów i Otałęż”.

Zadanie obejmować będzie wykonanie robót budowlano-montażowych, polegających na rozbudowie i przeciwyfiltracyjnym zabezpieczeniu prawego wału rzeki Nowy Breń, na łącznej długości 1,555 km.

Realizacja inwestycji ma poprawić bezpieczeństwo mieszkańców wsi Ziempińów i Otałęż przed wodami powodziowymi oraz zapewnić ochronę użytków rolnych. Końcowym efektem rzeczowym ma być zabezpieczenie prawego wału rzeki Nowy Breń na długości 1,555 km, przewidzianym do osiągnięcia w II kwartale 2015 r.

b) „San I - etap I - rozbudowa i przeciwnfiltracyjne zabezpieczenie prawego wału rzeki San w km 2+215-9+417, na długości 7,202 km, na terenie Gminy Radomyśl nad Sanem”.

Zadanie obejmować będzie wykonanie robót budowlano-montażowych, polegających na rozbudowie i przeciwnfiltracyjnym zabezpieczeniu prawego wału rzeki San, na łącznej długości 7,202 km.

Realizacja inwestycji ma poprawić bezpieczeństwo mieszkańców terenów Gminy Radomyśl nad Sanem przed powodzią oraz zapewnić ochronę użytków rolnych. Końcowy efektem rzeczowym będzie zabezpieczony prawy wał rzeki San na łącznej długości 7,202 km.

Zamierzony efekt przewidziany jest do osiągnięcia w II kwartale 2015 r.

c) „Wisłoka – Boża Wola – rozbudowa lewego wału Wisłoki w km 4+115- 6+737 oraz w km 0+000-0+230 wraz z budową obustronnych wałów cofkowych na potoku Kielkowskim o długości 150 m - etap I”.

Zadanie obejmować będzie wykonanie robót budowlano-montażowych, polegających na rozbudowie lewego wału rzeki Wisłoki wraz z budową obustronnych wałów cofkowych na potoku Kielkowskim o długości 150 m, w tym budowa - 0,150 km, rozbudowa - 2,622 km.

Łącznie zakres rzeczowy zadania wyniesie 2,772 km.

Realizacja zadania ma poprawić bezpieczeństwo mieszkańców w miejscowościach Boża Wola i Książnice przed powodzią oraz ochronę użytków rolnych.

Końcowy efekt rzeczowy zaplanowano do osiągnięcia w 2015 r.

d) „San II - rozbudowa i przeciwnfiltracyjne zabezpieczenie lewego wału rzeki San w km 4+438-9+390, na długości 4,952 km, na terenie Gminy Zaleszany”.

Zadanie obejmować będzie wykonanie robót budowlano-montażowych, w tym rozbudowę i przeciwnfiltracyjne zabezpieczenie lewego wału rzeki San na długości 4,952 km, na terenie Gminy Zaleszany.

Realizacja inwestycji ma poprawić bezpieczeństwo mieszkańców w miejscowościach Skowierzyn i Dzierdziówka przed powodzią oraz zapewnić ochronę użytków rolnych.

Końcowy efekt rzeczowy lewego obwałowania rzeki San na łącznej długości 4,952 km przewidziano do osiągnięcia w 2015 r.

e) „Trześniówka III – rozbudowa lewego wału rzeki Trześniówki w km 8+280-13+132, na długości 4,852 km oraz prawego wału w km 7+678-12+942, na długości 5,264 km, na terenie Gminy Tarnobrzeg i Gminy Grębów”.

Zadanie obejmować będzie rozbudowę lewego wału rzeki Trześniówki na długości 4,775 km oraz prawego wału na długości 5,24 km.

Łączny zakres rzeczowy, jaki zostanie zrealizowany, wyniesie 10,015 km.

Realizacja przedsięwzięcia ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa przed powodzią ludzi i ich mienia, zamieszkujących tereny wzdłuż lewego i prawego brzegu rzeki Trześniówki w miejscowościach: Wielowieś, Sobów, Stale, Mokrzeszów, na terenie Gminy Tarnobrzeg i Gminy Grębów.

Końcowy efekt rzeczowy w postaci rozbudowanego lewego wału rzeki Trześniówki, na długości 4,775 km oraz prawego wału na długości 5,24 km, osiągnięty zostanie w IV kwartale 2015 r.

f) „Łęg III - rozbudowa lewego wału rzeki Łęg w km 5+000-7+580, na długości 2,58 km oraz prawego wału w km 5+200-11+000, na długości 5,80 km na terenie Gminy Gorzyce i Gminy Zaleszany”.

Zadanie obejmować będzie rozbudowę lewego wału rzeki Łęg na długości 2,58 km oraz prawego wału na długości 5,8 km.

Łączny zakres rzeczowy, jaki zostanie zrealizowany, wyniesie 8,38 km wału.

Roboty budowlano-montażowe mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa przed powodzią ludzi i ich mienia, zamieszkujących tereny wzdłuż lewego i prawego wału rzeki Łęg, na terenie Gminy Zaleszany oraz Gminy Gorzyce.

Końcowy efekt rzeczowy, w postaci rozbudowanego lewego wału rzeki Łęg na długości 2,58 km oraz prawego wału rzeki na długości 5,8 km, ma zostać osiągnięty w IV kwartale 2015 r.

Dodatkowo w 2015 r. mają zostać rozpoczęte roboty budowlano-montażowe na zadaniu pn. „Zabezpieczenie przed powodzią osiedla Rzochów - budowa nowego, prawego wału rzeki Wisłoki w km 26+533-28+639, na terenie miasta Mielca i Gminy Przeclaw”.

Zadanie obejmować będzie budowę nowego, prawego obwałowania rzeki Wisłoki, na długości 2,106 km.

W 2015 r. ma zostać zawarta umowa z wykonawcą i mają się rozpocząć roboty budowlane, z planowanym terminem ich zakończenia w grudniu 2015 r.

Głównym celem projektu jest ograniczenie zalewania terenów zabudowy mieszkaniowej i infrastruktury, zlokalizowanej w zlewni rzeki Wisłoki, ochrona miasta Mielca i Gminy Przeclaw.

(dowód: akta kontroli str. 52 - 58)

W województwie wdrożono, zarówno techniczne, jak i organizacyjne rozwiązania, mające na celu usprawnienie systemu wymiany informacji o zagrożeniach pomiędzy podmiotami systemu zarządzania kryzysowego.

W celu poprawy komunikacji w sytuacjach kryzysowych rozbudowano i udoskonalono system łączności radiowej, funkcjonującej w ramach Radiowej Sieci Zarządzania Wojewody (RSZW), pomiędzy stanowiskami kierowania, a siłami prowadzącymi monitoring i działania ratownicze w terenie.

Na terenie województwa wykorzystywane są częstotliwości z zakresu 147,975 – 148,650 MHz oraz 163,1375 – 163,2000 MHz, przyznane decyzją dyrektora Departamentu Rozwoju Informatyki i Systemu Rejestrów Państwowych MSWiA. Sześć z tych częstotliwości, w tym jeden ogólnokrajowy kanał współdziałania Policja – Państwowa Straż Pożarna, wykorzystywane jest w RSZW i zapewniają one łączność pomiędzy:

- Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego w Rzeszowie (WCZK),
- powiatowymi centrami zarządzania kryzysowego,
- służbami, inspekcjami i strażami wojewódzkimi,
- obiektami, stanowiącymi ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

Jedna częstotliwość wykorzystywana jest na potrzeby systemu ostrzegania i alarmowania.

Na bazie 21 częstotliwości funkcjonuje łączność radiowa relacji starostwo – gminy i służby ratownicze, która jest wykorzystywana w działaniach ratowniczych.

W przypadku otrzymania informacji o możliwości wystąpienia niekorzystnych zjawisk hydrologiczno-meteorologicznych, Wojewoda ma możliwość zorganizowania działań wyprzedzających poprzez zorganizowanie posiedzenia Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (WZZK) w ramach systemu wideokonferencji.

W posiedzeniu uczestniczą służby zespolone, tj. przedstawiciele Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej, Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

Wojewoda ma także możliwość zorganizowania posiedzenia w składzie poszerzonym o organy j.s.t. województwa.

W 2013 r. w Urzędzie dokonano wymiany terminala wideokonferencji.

Terminal został podłączony do Ogólnopolskiej Sieci Teleinformatycznej OST-112, co daje gwarancję bezpiecznych łączy oraz zainstalowano aplikację, umożliwiającą zestawianie połączeń dźwiękowych i wideo po sieci internetowej.

Mając na względzie fakt, że efektywność zarządzania kryzysowego zależy od skoordynowanego planowania, posiadania sił i środków, strategii opartej na kooperacji administracji publicznej, służb, inspekcji i straży oraz zapewnienia szybkiego i sprawnie funkcjonującego systemu wymiany informacji i dostępu do narzędzi teleinformatycznych, w 2008 r. w województwie wdrożono, a następnie w 2012 r. rozbudowywano, do poziomu rozwiązań serwerowych, System Informacji Przestrzennej GIS.

Rozbudowa GIS pozwoliła na zbudowanie kompleksowego systemu usprawniającego zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, umożliwiającego ściślejszą współpracę ze służbami ratowniczymi oraz optymalizację procesów decyzyjnych i koordynacyjnych.

GIS stał się nie tylko bazą danych o posiadanych siłach i środkach, ale przede wszystkim narzędziem analitycznym do prognozowania rozwoju sytuacji kryzysowych oraz zasilania decydentów w wyprzedzającą i bieżącą informację.

Ponieważ za największe ryzyko zagrożenia w województwie uznano zagrożenie powodziowe, w związku z tym wdrożono aplikację „zaporę www”, która daje możliwość prognozowania, w oparciu o numeryczny model terenu województwa zagrożenia powodziowego, jego rozwoju i skutków.

W 2010 r. opracowany został Wojewódzki Plan Zarządzania Kryzysowego (WPZK), zatwierdzony przez MSWiA, z pozytywną opinią wykorzystania narzędzi GIS do opracowania mapy ryzyka i zagrożeń.

W 2013 r. MAiC wydał nowe wytyczne do aktualizacji wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego.

Aktualizację WPZK oparto przede wszystkim na systemie informacji przestrzennej GIS, zarówno w części dotyczącej mapy ryzyka i zagrożeń, jak również bazy sił i środków do reagowania na zagrożenia.

W 2014 r. Wojewoda wydał zalecenie wykorzystania systemu GIS do aktualizacji powiatowych planów zarządzania kryzysowego.

Z uwagi na brak uregulowania prawnego w sprawie struktury planów operacyjnych ochrony przed powodzią, w celu ujednoczenia dokumentacji, Wojewoda opracował i przesłał w dniu 9 marca 2010 r. do organów j.s.t. wytyczne do opracowania tych planów, proponując ich układ i treść.

W dniu 31 sierpnia 2010 r. j.s.t. otrzymały od Wojewody projekt wytycznych do powiatowych planów zarządzania kryzysowego, w celu ich analizy i przedłożenia swoich propozycji zapisów.

Ostatecznie wytyczne do powiatowych planów zarządzania kryzysowego zostały przekazane zarządom powiatów zarządzeniem Wojewody Nr 273/10 z dnia 18 listopada 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 59 - 103)

Wojewoda, zauważając konieczność usprawnienia działalności spółek wodnych, pismem z dnia 12 kwietnia 2011 r. zgłosił do MRiRW propozycje dotyczące wprowadzenia zmian legislacyjnych, bądź uzupełnień, w następujących aktach prawnych:

1) W ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* – wprowadzenie zapisu gwarantującego zapewnienie spółkom wodnym środków z budżetu państwa na realizację zadań statutowych. Zasadnym byłoby wprowadzenie obowiązkowych opłat dla właścicieli lub użytkowników wszystkich gruntów rolnych na rzecz utrzymania dotychczasowych systemów odwodnień i budowy nowych.

Opłaty byłyby pobierane wraz z podatkiem rolnym, a ustalenie wysokości opłat, w drodze delegacji ustawowej, powinno zostać przekazane do gmin.

2) W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* – dodanie zapisu o zwolnieniu spółek wodnych z obowiązku opłat za korzystanie z zasobów geodezyjnych.

3) W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie *gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną* – uregulowanie sprawy ochrony bobra, żyjącego na urządzeniach melioracji wodnych poprzez dopuszczenie likwidacji przetamowań oraz odstrzał bobra, w oparciu o zgłoszenie do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, którego sprzeciw podlegałby zaskarżeniu.

4) W rozporządzeniu MRiRW z dnia 11 września 2009 r. w sprawie *szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach wspierania działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013”* – uzależnienie przyznania pomocy finansowej, w oparciu o środki Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, od przedłożenia zaświadczenia o uregulowaniu zobowiązań w stosunku do spółki wodnej.

5) W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* – rozważenie możliwości przejścia w trybie komunalizacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych przez gminę oraz ich utrzymanie.

MRiRW w odpowiedzi dla Wojewody z dnia 9 maja 2011 r. stwierdziło, że zgłoszone propozycje zostaną przeanalizowane i w miarę możliwości wykorzystane w bieżącej pracy resortu.

Dotychczas odpowiedzi na ww. pismo udzielił w dniu 18 lipca 2011 r. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, który stwierdził, że propozycja zmian legislacyjnych w sprawie ochrony bobra nie jest możliwa do realizacji przez Polskę, ponieważ ochronę bobra normuje Konwencja Berneńska oraz dyrektywa UE Nr 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory – Dyrektywa Siedliskowa, która obowiązuje Polskę do przestrzegania unormowań w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 104 - 110)

W dniu 9 grudnia 2011 r. Pan Włodzimierz Karpiński - sekretarz stanu w MAiC zobowiązał wojewodów do składania uwag i propozycji zmian prawa w ustawie o zarządzaniu kryzysowym na ręce Wojewody Mazowieckiego, jako upoważnionego koordynatora z ramienia MAiC.

W dniu 13 grudnia 2011 r. Wojewoda przekazał doświadczenia z funkcjonowania dotychczasowego systemu zarządzania kryzysowego oraz propozycje zmian w przedmiotowej ustawie, a to:

1) Ujęcie regulacji odnoszących się do ochrony ludności w jednym akcie prawnym, np. ustawie o zarządzaniu kryzysowym, w miejsce rozporoszonych regulacji w wielu aktach prawnych różnej rangi.

2) Jednoznaczne określenie struktury na poziomie gminy, która ma realizować zadania związane z zapewnieniem całodobowego dyżuru oraz przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego, ponieważ dotychczasowe regulacje prawne nie zabezpieczają realizacji tych zadań na poziomie gminy.

3) Wprowadzenie do ustawy zapisu uprawniającego do prowadzenia przez Wojewodę kontroli realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, ponieważ dotychczasowe regulacje nie dają takich uprawnień do skontrolowania właściwego wykonania zadań zawartych w poleceniach, zaleceniach, planach.

4) Ujednoczenie na wszystkich szczeblach zarządzania kryzysowego oprogramowania systemu informacji przestrzennej GIS, które zapewni analizę

zagrożenia na mapach cyfrowych i baz danych dla użytkowników systemu, w miejsce wielopłaszczyznowych baz danych.

5) Wprowadzenie jednolitego systemu powiadamiania SMS o możliwości wystąpienia zagrożenia.

6) Dopisanie w ustawie zapisu stwierdzającego, że do zarządu województwa należy również organizowanie i prowadzenie szkoleń z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, co umożliwiłoby pozyskiwanie środków na dofinansowanie tych zadań z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i funduszy unijnych.

7) Wskazanie w ustawie zadań własnych j.s.t., jak i zadań z zakresu administracji rządowej, finansowanych z budżetu państwa lub przyjęcie zasady, że zadania z zakresu ochrony ludności są zadaniami własnymi j.s.t., a doraźnie zlecane przez wojewodów, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

Wojewoda dotychczas nie uzyskał żadnej odpowiedzi na swoje pismo od MAiC ani od upoważnionego w tym zakresie Wojewody Mazowieckiego.

(dowód: akta kontroli str. 111 - 113)

1.2. Jednym z istotnych instrumentów mających na celu systematyczną poprawę zabezpieczenia przeciwpowodziowego województwa stanowił, funkcjonujący w okresie od sierpnia 2011 r. do sierpnia 2014 r., „Program ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły”.

Niniejszy Program w dotychczasowym kształcie będzie realizowany do końca br., na mocy uchwały Nr 169/2014 Rady Ministrów, uchylającej ten program.

W ww. dokumencie określono, m.in. zadania inwestycyjne z zakresu ochrony przeciwpowodziowej na terenie województwa wraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym ich realizacji.

W celu koordynacji realizacji programu opracowano i przyjęto procedurę kwalifikowania, realizacji, monitoringu i kontroli prowadzonych projektów oraz zasady współpracy podmiotów odpowiedzialnych za realizowane projekty.

W tym celu powołano zespoły – regionalny i techniczny, w skład których wchodziłi przedstawiciele Wojewody i Marszałka Województwa Podkarpackiego.

Posiedzenia tych gremiów odbywały się kilka razy w roku, przynajmniej raz na kwartał.

Ponadto wdrożony został system raportowania i sprawozdawczości z realizacji poszczególnych zadań przez inwestorów, a także monitoringu i kontroli realizacji projektów.

Zgodnie z art.17 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej² oraz § 3 pkt 3 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin³ Wojewoda corocznie wydaje zarządzenie w sprawie ustalenia podstawowych założeń i kierunków działania w zakresie bezpieczeństwa, zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej województwa.

Integralną częścią zarządzenia jest załącznik w postaci „Kalendarzowego planu działania w zakresie bezpieczeństwa, zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej województwa podkarpackiego”.

Plan ten, opracowany w formie harmonogramu, określa m.in. zasady współdziałania jednostek, realizujących zadania w zakresie zapobiegania powodzi i usuwania jej skutków, jak również definiuje cele oraz proces dojścia do założonych celów.

² Dz. U. z 2015 r, poz. 144 ze zm.

³ Dz. U. Nr 96, poz. 850

Niniejszy dokument zawiera również informacje dotyczące treści przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji, wykonawcę oraz termin ich realizacji.

W latach 2010 – 2014 zrealizowano następujące zaplanowane przedsięwzięcia:

- aktualizację powiatowych i gminnych planów zarządzania kryzysowego,
- warsztaty szkoleniowe w IV kwartale 2010 r. dla przedstawicieli j.s.t. na temat „Lokalne systemy monitoringu i ostrzeżeń przeciwpowodziowych – budowa planów prewencyjnych”,
- szkolenie przedstawicieli j.s.t. w IV kwartale 2011 r., w zakresie wykorzystania produktów IMiGW w zarządzaniu kryzysowym,
- udział pracownika WCZK w szkoleniu w IV kwartale 2012 r., z zakresu ochrony przeciwpowodziowej w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- ćwiczenia WCZK w III kwartale 2013 r., w zakresie ochrony przeciwpowodziowej z udziałem służb, inspekcji oraz wytypowanych j.s.t. na temat „Reagowanie na zagrożenie powodziowe na dużym obszarze”.

W ramach ćwiczeń sprawdzano, m.in. uruchamianie procedur podwyższania gotowości do reagowania na zagrożenie powodziowe, monitorowanie i analizowanie zagrożenia powodziowego, koordynowanie współdziałania w akcji przeciwpowodziowej oraz zabezpieczanie wszelkich urządzeń i wałów przeciwpowodziowych.

Urząd corocznie organizuje warsztaty szkoleniowe w zakresie:

- wykorzystania narzędzi GIS w analizie zagrożeń ryzyka oraz map ryzyka, w tym zagrożeń powodziowych,
- okresowe treningi wymiany informacji RSZW, wykorzystywanej w sytuacjach kryzysowych, w tym w powodziach,
- szkolenia z zakresu obsługi bazy danych aplikacji internetowej „System Gromadzenia i Przetwarzania Informacji”, wykorzystywanej na potrzeby zarządzania kryzysowego.

W ramach posiedzeń WZZK podjęto następujące działania, zrealizowane w analizowanym okresie:

1) W 2011 r. podsumowano działania minimalizujące skutki powodzi i poddano ocenie akcję ratunkową podczas powodzi w 2010 r. na terenie województwa – przedstawiono wnioski wynikłe z analiz działań i zdobytych doświadczeń do „Raportu po powodzi 2010 r”.

2) W 2012 r. dokonano oceny służb do reagowania na zagrożenia powodziowe i przeciwlodowe, pozytywnie oceniając doskonalenie systemu zarządzania informacją, dzięki rozbudowaniu do rozwiązań serwerowych GIS i połączenie nim szczebla wojewódzkiego i powiatowego.

Nowa dokumentacja organizacyjno–planistyczna z zakresu zarządzania kryzysowego (wojewódzki plan zarządzania kryzysowego, plan operacyjny ochrony przed powodzią) została wzbogacona o mapy ryzyka i zagrożeń, będące wynikiem analiz z wykorzystaniem aplikacji pracujących w systemie informacji przestrzennej GIS.

J.s.t. wdrożyły lokalne systemy ostrzeżeń powodziowych, umożliwiające zbieranie, przetwarzanie danych oraz prognozę sytuacji na rzekach i potokach, nieobjętych monitoringiem IMiGW, a także uzyskały dostęp przez WCZK do aplikacji Monitor IMiGW, umożliwiającej analizę sytuacji hydrologiczno–meteorologicznej w czasie rzeczywistym i bieżącej prognozy.

3) W 2013 r. pozytywnie oceniono rozbudowę aplikacji ArcGIS do rozwiązań serwerowych, która ma na celu zbudowanie kompleksowego systemu usprawniającego procesy decyzyjne i koordynację działań ratowniczych.

W tych działaniach położono nacisk na rozbudowę dwóch aplikacji, tj. ArcGIS serwer i Zapora www.

Pierwsza z nich stanowi bazę sił i środków samorządowych oraz służb, inspekcji i straży, natomiast druga jest aplikacją analityczną, umożliwiającą wykonywanie zaawansowanych symulacji przestrzennych w sytuacji zagrożenia powodziowego.

4) W 2014 r. oceniono postęp w rozbudowie baz danych sił i środków z wykorzystaniem aplikacji ArcGIS i aktywność na tym polu służb PCZK oraz służb, inspekcji i straży.

W ramach ćwiczenia wojewódzkiego na temat „Reagowanie na zagrożenia powodziowe na dużym obszarze” oceniono doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego i koordynację wsparcia działań ratowniczych na zagrożenie. Zweryfikowano także zapisy zawarte w planach zarządzania kryzysowego i zastosowanie w praktycznym działaniu narzędzi, które zostały wprowadzone do użytku dla wspomagania procesu decyzyjnego i wymiany informacji pomiędzy podmiotami, realizującymi zadania z zakresu zarządzania kryzysowego podczas powodzi.

Pan Piotr Skworzec – dyrektor WBiZK Urzędu wyjaśnił, *„że podjęte i zrealizowane przez Wojewodę zamierzenia w sferze współdziałania wszystkich służb i organów administracji rządowej i samorządowej w województwie odnośnie zapobiegania sytuacjom kryzysowym, a zwłaszcza klęskom powodziowym, w znacznym stopniu wpłynęły na poprawę stopnia zabezpieczenia życia ludzi i ich mienia w przypadku wystąpienia klęski powodziowej w województwie”.*

(dowód: akta kontroli str. 59 - 77)

Odnośnie stopnia poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mienia i ludności po podjętych działaniach celem realizacji wniosków i rekomendacji, ujętych w „Raporcie po powodzi 2010 r.”, Pani Małgorzata Chomycz-Śmigieliska – Wojewoda Podkarpacki wyjaśniła, *„że w latach 2010 – 2014 w województwie wybudowano 46,69 km wałów przeciwpowodziowych, przez co zwiększył się obszar zabezpieczony przed skutkami powodzi z 68.875 ha do 72.542 ha, tj. o 3.667 ha.*

Pozyskane w latach 2010 – 2014 środki finansowe, pochodzące zarówno z budżetu państwa, jak też z budżetu UE (Fundusz Solidarności UE w latach 2011 – 2012), pozwoliły na odbudowę oraz objęcie bieżącym utrzymaniem – w cyklu pięcioletnim – niemalże wszystkich urządzeń melioracji wodnych podstawowych, skutkiem czego uległ poprawie odpływ wód, zarówno z terenów zurbanizowanych, jak też z użytków rolnych, w sytuacjach wystąpienia gwałtownych oraz intensywnych opadów atmosferycznych.

Ponadto dofinansowanie gminnych spółek wodnych środkami z budżetu państwa, jak i Samorządu Województwa Podkarpackiego, pozwoliło na systematyczne zwiększenie zakresu prowadzonych prac konserwacyjnych na urządzeniach melioracji wodnych szczegółowych.

Wykonane przez gminne spółki wodne prace miały wpływ na przywrócenie sprawności eksploatacyjnej rowów melioracyjnych oraz przepustów i urządzeń drenarskich, których należyte funkcjonowanie odgrywa istotną rolę, m.in. dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego.

Otrzymane dotacje w połączeniu ze środkami finansowymi, zabezpieczanymi corocznie w budżetach spółek wodnych, umożliwiły realizację zadań, polegających na gruntownej konserwacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych oraz ich odbudowie.

Dodatkowo, główne kryterium decydujące o wysokości przyznanej z budżetu Wojewody dotacji (ściągalność składek członkowskich), stało się czynnikiem stymulującym działalność spółek wodnych. Część z nich, chcąc uzyskać wyższy poziom dofinansowania, znacznie podniosła ściągalność składek, w niektórych przypadkach, osiągając poziom bliski 100%, co miało przełożenie na zwiększenie

wysokości środków finansowych, przeznaczanych na realizację robót konserwacyjnych”.

(dowód: akta kontroli str. 114 - 116)

W Urzędzie nie określano zasad współdziałania organów administracji rządowej, samorządowej i innych jednostek organizacyjnych, np. spółek wodnych, odnośnie zagadnień związanych z budową, rozbudową i rekonstrukcją infrastruktury przeciwpowodziowej, aktywizowaniem samorządów w celu pozyskiwania środków finansowych na rozbudowę lokalnych systemów ochrony przeciwpowodziowej, monitorowaniem potrzeb i kontrolą realizacji zadań w tym zakresie.

W Urzędzie nie wyodrębniono stanowiska pracy lub komórki odpowiedzialnej za skuteczność, efektywność i kompatybilność zadań, realizowanych w dziedzinie infrastruktury przeciwpowodziowej województwa.

W związku z realizacją na terenie województwa szerokiego zakresu zadań, dotyczących budowy i modernizacji infrastruktury przeciwpowodziowej oraz zaangażowanie w tę problematykę wielu jednostek, funkcjonujących zarówno na poziomie samorządu terytorialnego, jak również administracji rządowej, celowym byłoby rozważenie powołania w Urzędzie wyodrębnionego stanowiska pracy lub komórki, odpowiedzialnej za planowanie, nadzór, koordynację ww. zagadnień oraz za skuteczność, efektywność i kompatybilność zadań, realizowanych w dziedzinie infrastruktury przeciwpowodziowej województwa.

Odnośnie celowości utworzenia wyodrębnionego stanowiska pracy lub komórki ds. kompleksowej koordynacji i nadzoru realizacji zadań w zakresie infrastruktury przeciwpowodziowej w województwie, Pani Małgorzata Chomycz-Śmigieliska – Wojewoda Podkarpacki wyjaśniła, „że wydaje się, iż przedstawiona sugestia może mieć swoje uzasadnienie, jednak decyzja musi być poprzedzona przeprowadzeniem dokładnej analizy w kontekście możliwości finansowo-kadrowych.

W przypadku utworzenia takiego stanowiska (komórki), zatrudniony powinien zostać pracownik posiadający specjalistyczne przygotowanie zawodowe oraz gruntowne doświadczenie praktyczne z zakresu budownictwa i gospodarki wodnej.

W związku z powyższym będzie dokonana stosowna analiza w kontekście wprowadzenia sugerowanego rozwiązania organizacyjnego”.

(dowód: akta kontroli str. 117 i str. 116)

1.3. Wielkość środków finansowych, faktycznie przekazanych za pośrednictwem Wojewody, na zadania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze przeciwpowodziowej oraz z odbudową, budową i remontami urządzeń infrastruktury przeciwpowodziowej, w latach 2010 – 2014, przedstawia się następująco:

1) Zadania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych (Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdz. 01078 – usuwanie skutków klęsk żywiołowych), w postaci odbudowy, rekonstrukcji, odtworzenia zniszczonych elementów i urządzeń infrastruktury przeciwpowodziowej:

- a) 2010 r. – 74.237.169 zł,
- b) 2011 r. – 14.729.726 zł oraz 21.453.131 zł ze środków pozabudżetowych z FS UE,
- c) 2012 r. – 10.898.214 zł oraz 2.922.059 zł ze środków pozabudżetowych z FS UE,
- d) 2013 r. – 14.019.055 zł,
- e) 2014 r. – 24.087.959 zł.

Łącznie na zadania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze przeciwpowodziowej, w okresie 2010 – 2014 r., przekazano kwotę

137.972.123 zł ze środków budżetowych oraz kwotę 24.375.190 zł ze środków pozabudżetowych z FS UE.

2) Zadania pozostałe, niezwiązane z usuwaniem klęsk żywiołowych (Dział 010, rozdz. 01008 – melioracje wodne i rozdz. 01009 – spółki wodne), w postaci budowy, rozbudowy, konserwacji i bieżącego utrzymania urządzeń infrastruktury przeciwpowodziowej:

a) 2010 rok – 24.278.203 zł, z tego:

- 20.334.910 zł (rozdz. 01008),
- 115.000 zł (rozdz. 01009),
- 3.828.293 zł (rozdz. 01008) - środki UE z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 (PROW),

b) 2011 rok – 42.492.598 zł, z tego:

- 28.621.982 zł (rozdz. 01008),
- 367.538 zł (rozdz. 1009),
- 12.446.000 zł (rozdz. 01008) – środki UE z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ),
- 1.057.078 zł (rozdz. 01008) z PROW,

c) 2012 rok – 42.969.064 zł, z tego:

- 27.491.212 zł (rozdz. 01008),
- 813.000 zł (rozdz. 01009),
- 11.198.368 zł (rozdz. 01008) z POLiŚ,
- 3.466.484 zł (rozdz. 01008) z PROW,

d) 2013 rok – 25.912.041 zł, z tego:

- 18.798.058 zł (rozdz. 01008),
- 749.000 zł (rozdz. 01009),
- 4.214.329 zł (rozdz. 01008) z POLiŚ,
- 2.150.654 zł (rozdz. 01008) z PROW,

e) 2014 rok – 50.939.277 zł, z tego:

- 30.283.114 zł (rozdz. 01008),
- 744.000 zł (rozdz. 01009)
- 19.912.163 zł (rozdz. 01008) z PROW.

Łącznie w analizowanym okresie 2010 – 2014 r. wydatkowano na ww. zadania następujące kwoty środków finansowych:

- rozdz. 01008 – 125.529.276 zł z budżetu państwa,
- rozdz. 01008 – 30.414.672 zł z PROW,
- rozdz. 01008 – 27.858.697 zł z POLiŚ,
- rozdz. 01009 – 2.788.538 zł z budżetu państwa.

Dotacje na zadania związane z odbudową, budową, remontami i utrzymaniem urządzeń infrastruktury przeciwpowodziowej przekazywane były do jednostek realizujących te zadania zgodnie z zasadami określonymi w art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych*⁴, tj. zgodnie z planem finansowym j.s.t. i planem zasilania, wynikającym z harmonogramu rocznego oraz miesięcznego zapotrzebowania na środki, w sposób umożliwiający terminową realizację zadań, a także w terminach oraz wysokościach, wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Przed uruchomieniem środków analizowano wnioski wydziału merytorycznego Urzędu pod kątem ich zgodności z planowanym przeznaczeniem, jak również z celami statutowymi jednostki realizującej zadania z zakresu infrastruktury przeciwpowodziowej.

Przy uruchamianiu środków kierowano się faktycznymi terminami płatności, wynikającymi z zawartych umów na realizację zadań oraz przedkładanych faktur.

⁴ (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.)

Terminy przekazywania środków przez WFiB Urzędu były realizowane zgodnie z wcześniejszymi uzgodnieniami z WSiR Urzędu i dziennymi zapotrzebowaniami na środki.

(dowód: akta kontroli str. 117, str. 118 – 161)

Pani Bożena Sadecka – dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu Urzędu wyjaśniła, „że zasilenie rachunku bieżącego wydatków dysponenta części budżetowej w środki budżetowe przebiegało według zasad obsługi budżetu państwa, wynikających z przepisów rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa oraz procedur określonych przez Ministra Finansów, z wykorzystaniem Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR. Minister Finansów przekazywał środki z budżetu państwa na rachunek bieżący Wojewody w kwotach ogólnych, w tym na zadania przeciwpowodziowe, na podstawie rocznego harmonogramu realizacji wydatków oraz zgodnie z zatwierdzonym limitem miesięcznym i dziennym środków na wydatki budżetowe. W tym celu Wojewoda, jako dysponent części budżetowej, przekazywał do Ministerstwa Finansów miesięczne zapotrzebowania na środki na wydatki budżetowe oraz aktualizowałienne zapotrzebowania na środki na wydatki budżetowe dotyczące dekady.

Z kolei zmiana limitu dziennego środków na wydatki budżetowe dokonywana była na podstawie zapotrzebowań na dodatkowe środki na wydatki budżetowe, składanych przez Wojewodę Ministrowi Finansów.

W celu racjonalnego gospodarowania środkami budżetowymi, wydziały Urzędu zobligowane zostały do przestrzegania zasad określonych w kierowanych do nich pismach, dotyczących harmonogramu i zapotrzebowania.

Działania te miały na celu prawidłowe planowanie wydatków przez wszystkich dysponentów środków, zarówno na etapie opracowywania harmonogramu, jak i zgłaszania zapotrzebowań na środki.

Zasilanie rachunków bankowych j.s.t., w tym na zadania dotyczące budowy i utrzymania budowli przeciwpowodziowych, przebiegało zgodnie z ustalonym harmonogramem i zapewniało bieżące finansowanie zadań”.

(dowód: akta kontroli str. 162)

1.4. Blokowanie kwot środków finansowych przekazywanych za pośrednictwem Wojewody na zadania związane z odbudową, budową i remontami urządzeń infrastruktury przeciwpowodziowej, w poszczególnych latach okresu 2010 – 2014, przedstawia się następująco:

1) 2010 rok:

Nie wystąpiła sytuacja blokowania kwot wydatków budżetowych na realizację zadań przeciwpowodziowych.

2) 2011 rok:

Nastąpiła blokada kwoty 2.633 zł w Dziale 010, rozdz. 01009, § 2580, z powodu rezygnacji z przyznanych środków przez przewodniczącego Gminnej Spółki Wodnej w Jeżowie.

3) 2012 rok:

Nastąpiła blokada środków na łączną kwotę 12.221 zł w Dziale 010, rozdz. 01008, w tym w:

- § 6510 – kwota 2.285 zł,

- § 6517 – kwota 7.452 zł,

- § 6519 – kwota 2.484 zł, z powodu wyłączenia części zakresu robót budowlano – montażowych z operacji regulacji potoku Trzybnik, uznanych jako zbędne do realizacji tego zadania.

4) 2013 rok:

Dokonano blokady kwot wydatków w łącznej wysokości 10.733.661 zł w Dziale 010, w tym:

a) rozdz. 01008:

- § 6207 – kwota 147.326 zł,
- § 6209 – kwota 784 zł,
- § 6510 – kwota 187.047 zł,
- § 6517 – kwota 10.105.346 zł,
- § 6519 – kwota 203.379 zł,

b) rozdz. 01078 – usuwanie skutków klęsk żywiołowych, § 6209 – kwota 89.779 zł.

Na kwotę łączną 10.733.661 zł zablokowanych wydatków składają się kwoty wydatków, zablokowane z następujących powodów:

a) kwota 147.326 zł, z tego: 146.656 zł zablokowano z powodu braku możliwości podpisania w 2013 r. umowy o dofinansowanie zadania pn. *„Zabezpieczenie przed powodzią miasta Rzeszowa i Gminy Tyczyn poprzez kształtowanie koryta rzeki Strug”* z POliŚ, 670 zł zablokowano, jako oszczędności powstałe przy realizacji projektu *„Poprawa ochrony przeciwpowodziowej Miasta i Gminy Mielec poprzez budowę i przebudowę wałów Wisłoki”*, dofinansowanego również z POliŚ, stanowiące różnicę pomiędzy planem ustalonym w ustawie budżetowej, a rzeczywistymi wydatkami, wynikającymi z zawartych umów na realizację niniejszego projektu,

b) kwota 784 zł zablokowana, jako oszczędności powstałe przy realizacji projektu *„Poprawa ochrony przeciwpowodziowej Miasta i Gminy Mielec poprzez budowę i przebudowę wałów Wisłoki”*, dofinansowanego z POliŚ, stanowiące różnicę pomiędzy planem ustalonym w ustawie budżetowej, a rzeczywistymi wydatkami, wynikającymi z zawartych umów na realizację tego projektu,

c) kwota 10.105.346 zł, z tego:

- kwotę 9.495.591 zł zablokowano, jako środki zabezpieczone w ustawie budżetowej na prefinansowanie realizacji 5 projektów melioracyjnych w PROW na lata 2007 – 2013, z braku możliwości ich wydatkowania po nowelizacji ustawy budżetowej, zmniejszającej o kwotę 3.192.000 zł współfinansowanie projektów, co spowodowało przesunięcie realizacji projektów na kolejne lata,

- kwotę 609.755 zł zablokowano, jako oszczędności powstałe przy realizacji projektu pn. *„San II – rozbudowa i przeciwfiltracyjne zabezpieczenie lewego wału rzeki San w km 4+438-9+390, na długości 4,952 km, na terenie Gminy Zaleszany, realizowanego w ramach PROW na lata 2007 – 2013”*,

d) kwotę 187.047 zł i kwotę 203.379 zł zablokowano, jako oszczędności powstałe po rozstrzygnięciu postępowania przetargowego przy realizacji projektu pn. *„San II – rozbudowa i przeciwfiltracyjne zabezpieczenie lewego wału rzeki San w km 4+438-9+390, na długości 4,952 km, na terenie Gminy Zaleszany, realizowanego w ramach PROW na lata 2007 – 2013”*,

e) kwotę 89.779 zł zablokowano, jako środki zabezpieczone na współfinansowanie realizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego projektu przeciwpowodziowego pn. *„Zaprojektowanie i budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego (polderu przepływowego) Kańczuga, na rzece Mleczka Kańczudzka, na terenie Gminy Jawornik Polski oraz Miasta i Gminy Kańczuga”*.

W związku z przeciągającymi się procedurami administracyjnymi opóźniło się wydanie pozwolenia na realizację inwestycji, a tym samym rozpoczęcie robót budowlano-montażowych.

Ponadto odstąpiono od zawartej umowy na wykonawstwo projektu w systemie *„zaprojektuj i wybuduj”*.

Na roboty budowlano–montażowe wszczęto ponownie procedurę przetargową i następstwem zaistniałej sytuacji było powstanie oszczędności w ww. kwocie, w wyniku rozstrzygnięcia przetargu.

5) 2014 rok:

Dokonano blokady łącznej kwoty 1.042.725 zł wydatków w Dziale 010, rozdz. 01008, z tego w:

- § 6510 – kwota 916.601 zł,
- § 6517 – kwota 94.593 zł,
- § 6519 – kwota 31.531 zł.

Na łączną kwotę 1.042.725 zł zablokowanych wydatków składają się kwoty wydatków, zablokowane z następujących powodów:

a) kwota 916.601 zł, stanowiąca oszczędności powstałe podczas realizacji 9 projektów w wyniku niższych opłat, taksy notarialnej, kwot odszkodowań, depozytów oraz unieważnienia zleconych postępowań przetargowych na opracowanie dwóch dokumentacji projektowych z uwagi na brak możliwości realizacji zadania w roku budżetowym,

b) kwota 94.593 zł zablokowana, jako środki zabezpieczone w ustawie budżetowej na wypłatę odszkodowań za przejęte nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa, które nie będą mogły być wypłacone w 2014 r., z braku postanowień Sądu Rejonowego w Rzeszowie w sprawie wpłat kwot odszkodowań do depozytu sądowego lub już wypłaconych w 2013 r. i których nie można było wykorzystać na innych zadaniach realizowanych z PROW, a to:

- „Wisłoka – Boża Wola – rozbudowa lewego wału Wisłoki w km 4+115-6+737 oraz w km 0+000-0+230 wraz z budową obustronnych wałów cofkowych na potoku Kiełkowskim o długości 150 m – etap I”, realizowanego w ramach PROW na lata 2007 – 2013,

- „Odbudowa potoku Lubcza w km 2+640-6+675, na długości 4,035 km oraz udrożnienie koryta potoku Lubcza w rejonie 4 stopni betonowych w km 0+400, 1+280, 1+050, 7+700 w Rzeszowie Zwiężczy II oraz w miejscowości Raclawówka, Niechobrz i Boguchwała”, realizowanego w ramach PROW na lata 2007 – 2013,

- „San II – rozbudowa i przeciwfiltracyjne zabezpieczenie lewego wału rzeki San w km 4+438-9+390, na długości 4,952 km, na terenie Gminy Zaleszany”, realizowanego w ramach PROW na lata 2007 – 2013.

c) kwota 31.531 zł zablokowana, jako środki zabezpieczone w ustawie budżetowej na wypłatę odszkodowań za przejęte nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa, które nie będą mogły być wypłacone w 2014 r. z braku postanowień Sądu Rejonowego w Rzeszowie w sprawie wpłat kwot odszkodowań do depozytu sądowego lub już wypłaconych w 2013 r., dotyczących realizacji zadań wymienionych powyżej i których nie można było wykorzystać na innych zadaniach realizowanych z PROW.

(dowód: akta kontroli str. 163 - 175)

1.5. W analizowanym okresie 2010 – 2014 r. nie wystąpiły przypadki zwrotów dotacji, przeznaczonych na realizację zadań w zakresie budowy, rozbudowy, remontów i utrzymania infrastruktury przeciwpowodziowej oraz usuwania skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze przeciwpowodziowej województwa, po okresie rozliczeniowym dla danego roku budżetowego, z uwzględnieniem tzw. okresu przejściowego.

(dowód: akta kontroli str. 176)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W związku z realizacją na terenie województwa szerokiego zakresu zadań, dotyczących budowy i modernizacji infrastruktury przeciwpowodziowej oraz zaangażowanie w tę problematykę wielu jednostek, funkcjonujących zarówno na poziomie samorządu terytorialnego, jak również administracji rządowej, celowym byłoby rozważenie powołania w Urzędzie wyodrębnionego stanowiska pracy lub komórki organizacyjnej, odpowiedzialnej za planowanie, nadzór, koordynację ww. zagadnień.

Ocena cząstkowa

Opis stanu
faktycznego

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Wojewody w zbadanym zakresie.

2. Działania podejmowane przez Wojewodę w celu poprawy stopnia ochrony przeciwpowodziowej województwa

2.1. Bezpośrednio po powodzi na przełomie maja i czerwca 2010 r. WŚiR Urzędu zbierał informacje o szkodach i ich rozmiarze, w tym spowodowane również w infrastrukturze przeciwpowodziowej, od następujących podmiotów:

- 1) spółek wodnych działających na terenie województwa podkarpackiego odnośnie szkód powodziowych na urządzeniach melioracji wodnych szczegółowych,
- 2) PZMiUW odnośnie szkód powodziowych na urządzeniach melioracji wodnych podstawowych,
- 3) Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie - Zarząd Zlewni Wisłoki i Wisłoka w Rzeszowie w zakresie szkód powodziowych na urządzeniach melioracji wodnych podstawowych.

Według zbiorczego zestawienia Wojewody z dnia 21 czerwca 2010 r. ze szacowania strat na terenie województwa, spowodowanych przez powódź w 2010 r., oszacowane straty ogółem wyniosły 1.341.770 tys. zł, w tym w infrastrukturze j.s.t. kwotę 923.377 tys. zł.

Straty rzeczowe w infrastrukturze przeciwpowodziowej wystąpiły w postaci zniszczonych 1 tys. km rowów melioracyjnych odwadniających, 860 sztuk przepustów i urządzeń drenarskich, licznych wyrw brzegowych, osunięć skarp brzegowych do koryt rzek, wyerodowań dna cieków wodnych, uszkodzeń odcinkowych budowli regulacyjnych z płyt w dnie rzek i na skarpach brzegowych rzek, wymytej zabudowy pomiędzy poprzeczkami z koszy siatkowo – kamiennych brzegów rzek, podmycia wysokich brzegów rzek, znacznych zawężeń koryta rzek, zerwania budowli przeciwpowodziowych na rzekach w postaci śluz, stopni wodnych, spiętrzeń i grobli.

Straty spowodowane w urządzeniach rzek i cieków wodnych, rowów odwadniających, potoków i kanałów oszacowano na kwotę 318.695.296 zł.

Szacunków szkód po powodzi z 2010 r. niezwłocznie dokonywali pracownicy spółek wodnych, PZMiUW oraz Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie, którzy dysponowali fachową wiedzą w zakresie prawa i budownictwa wodnego.

W związku z tym, że w 2008 r. na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej⁵, dotychczasowi pracownicy WŚiR Urzędu, realizujący zadania z zakresu gospodarki wodnej, zostali przekazani wraz z kompetencjami do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, stąd też w strukturze Urzędu nie ma osób posiadających odpowiednie wykształcenie kierunkowe, pozwalające na dokonywanie weryfikacji zgłaszanych szkód.

⁵ Dz. U. z 2005 r., Nr 175, poz. 1462 ze zm.

Ustalenie rozmiaru szkód powodziowych oraz ich weryfikacja nastąpiła w okresie do 7 czerwca 2010 r.

W dniu 21 czerwca 2010 r. zbiorcze zestawienie strat powodziowych w województwie, zostało przekazane przez Wojewodę Panu Ministrowi MSWiA.

(dowód: akta kontroli str. 177 - 181)

2.2. Przekazane w dniu 21 czerwca 2010 r. przez Wojewodę do MSWiA zestawienie strat powodziowych miało stanowić podstawę do ubiegania się przez Wojewodę pozyskania z FS UE środków finansowych pozabudżetowych na usuwanie szkód powodziowych na urządzeniach melioracji wodnych szczegółowych oraz podstawowych.

W oparciu o informacje odnośnie wysokości szkód w urządzeniach melioracji wodnych podstawowych, Wojewoda występował corocznie do MRiRW, MSWiA i MAiC z wnioskami o podjęcie działań mających na celu uruchomienie dodatkowych środków finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa, z przeznaczeniem na utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i szczegółowych oraz wód, istotnych dla regulacji stosunków wodnych.

W analizowanym okresie 2010 – 2014 r., Wojewoda wystąpił do MRiRW o dodatkowe środki finansowe na naprawę i utrzymanie melioracji szczegółowych w łącznej wysokości 5,8 mln zł, natomiast uzyskał je w wysokości 1.985 tys. zł, tj. 34,2% zgłoszonych potrzeb.

Przekazane dane o stratach w infrastrukturze przeciwpowodziowej posłużyły Wojewodzie również za podstawę do wnioskowania o dodatkowe środki finansowe, pochodzące z rezerwy celowej MSWiA, a następnie MAiC, które otrzymał w łącznej wysokości 65.418 tys. zł oraz z rezerwy celowej MRiRW, w łącznej wysokości 38.035 tys. zł, z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu naprawy i utrzymania melioracji wodnych podstawowych.

(dowód: akta kontroli str. 181 - 294)

2.3. Wojewoda systematycznie dokonywał wymaganych aktualizacji WPZK, również stosownie do zaistniałych niezbędnych potrzeb, w tym również zaistniałych po powodzi w 2010 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 r. o *zarządzaniu kryzysowym*⁶, w 2010 r. opracowano raport cząstkowy do „Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego”, w którym wskazano najważniejsze zagrożenia i skutki ich wystąpienia, w tym zagrożenia powodziowego.

Przy zagrożeniu powodziowym uwzględniono w raporcie cząstkowym zadania, tj. programy, przedsięwzięcia i projekty na rzecz bezpieczeństwa powodziowego, wskazując wykonawców, sposób i źródła finansowania, okres trwania oraz wnioski, spostrzeżenia i opinie.

Ponieważ aktualizacja raportu jest wymagana nie rzadziej niż co 2 lata, powyższy raport był aktualizowany w 2012 i 2014 r. i z pozytywnym skutkiem, zatwierdzany przez dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

W WPZK charakterystyka zagrożeń obejmuje 18 zdarzeń kryzysowych, w tym zagrożeń powodziowych, tworzących katalog oraz pogrupowanych na katastrofy naturalne, zagrożenia sanitarno–epidemiologiczne, katastrofy techniczne, zakłócenia bezpieczeństwa powszechnego i porządku publicznego.

Katalog stanowi podstawę i jest punktem odniesienia do wszystkich pozostałych, opracowanych elementów planu.

Każde zagrożenie, w tym powodziowe scharakteryzowano pod względem genezy jego rozwoju, skutków oraz potencjalnych miejsc wystąpienia.

⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 1166

Charakterystyka każdego zagrożenia jest poparta danymi liczbowymi, opisującymi skalę zjawiska i zobrazowana została na mapach, wykresach i diagramach.

Ocena ryzyka wystąpienia zagrożenia została dokonana w oparciu o doświadczenia historyczne i w oparciu o trendy i zagrożenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego. Przy określaniu wartości ryzyka uwzględniono prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnego zdarzenia wraz z jego skutkami w określonym czasie.

Zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego ujęto w formie siatki bezpieczeństwa, ze wskazaniem podmiotu wiodącego oraz podmiotów współpracujących przy działaniach dotyczących zagrożenia i obejmują one cztery fazy zarządzania kryzysowego, tj. zapobieganie, przygotowanie, reagowanie i odbudowę.

Szczegółowe zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w poszczególnych fazach ujmuje część opisowa siatki bezpieczeństwa, stworzona w oparciu o analizę aktów prawnych, na podstawie których działają poszczególne podmioty, ujęte w ww. siatce.

W przypadku zagrożenia powodziowego Wojewoda dysponuje siłami i środkami inspekcji, służb i straży wojewódzkich oraz organów administracji niezespólonej województwa.

W celu gromadzenia i dysponowania danymi teleadresowymi, danymi o siłach i środkach i ich bieżącej aktualizacji oraz zagwarantowania uporządkowania i logicznej ich agregacji w jednym miejscu (dane o siłach i środkach pozyskiwane są z podmiotów włączonych w system zarządzania kryzysowego), w województwie wykorzystuje się System Gromadzenia i Przetwarzania Informacji (SGiPI) i aplikację ArcGIS.

Siłami i środkami pozostającymi w dyspozycji Wojewody są:

- środki finansowe występujące w budżetach zespólonych inspekcji, służb i straży, uzyskane z budżetu państwa,
- siły i środki Krajowego System Ratowniczo-Gaśniczego (dysponowane na podstawie wojewódzkiego planu ratowniczego),
- siły i środki Policji (dysponowane zgodnie z procedurami działania Policji),
- siły i środki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (zgodnie z planem działania tego systemu),
- sprzęt w dyspozycji WCZK (środki łączności i alarmowania, uruchamiane zgodnie z właściwymi procedurami),
- sprzęt zgromadzony w Wojewódzkim Magazynie Obrony Cywilnej (wydawany na polecenie Wojewody, zgodnie z instrukcją gospodarki magazynowej, na podstawie elektronicznej bazy danych oraz instrukcją działania wojewódzkiego warsztatu naprawy sprzętu obrony cywilnej),
- siły i środki zespólonych inspekcji i służb (dysponowane w ramach procedur wewnętrznych poszczególnych jednostek).

Niezależnie od rodzaju zagrożenia, w tym zagrożenia powodziowego, system wymiany informacji zorganizowano w oparciu o aktualnie obowiązujące zarządzenie Nr 159/14 Wojewody z dnia 17 sierpnia 2014 r. w sprawie wymiany informacji w systemie bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego oraz funkcjonowania podmiotów leczniczych na terenie województwa podkarpackiego.

Celem zapewnienia koordynacji zarządzania informacją o sytuacji bieżącej i kryzysowej na obszarze województwa, organy j.s.t., rządowej administracji zespólonej i niezespólonej w województwie, kierownicy podmiotów leczniczych, dysponenci zespołów ratownictwa medycznego oraz dyrektorzy wydziałów Urzędu zobowiązani są do składania informacji w zakresie swojej właściwości, w postaci raportów dobowych, dziennych, a także doraźnych, w zależności od sytuacji.

W przypadku wystąpienia okoliczności zagrożenia życia, zdrowia lub mienia oraz środowiska, bezpieczeństwa państwa i utrzymania porządku publicznego, organy

właściwie przesyłają niezwłocznie pisemne raporty doraźne lub wyjątkowo ustne, potwierdzone następnie w formie pisemnej.

Zawartość WPZK była modyfikowana z częstotliwością adekwatną do występujących potrzeb, wynikających z rzeczywistych sytuacji kryzysowych, przeprowadzanych ćwiczeń i szkoleń w tym zakresie, a także obowiązującego prawa.

Na przestrzeni okresu 2010 – 2014 r. WPZK został zmodyfikowany o elementy, które zwiększyły jego funkcjonalność, a to m.in.:

- ujęto zadania określone planami działań krótkoterminowych w związku z nowelizacją ustawy o zarządzaniu kryzysowym,
- opracowano i zaktualizowano w latach 2010, 2012, 2014 raporty częściowe do „Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego” i wskazano w nich najważniejsze zagrożenia i potencjalne negatywne skutki oddziaływania konkretnych zagrożeń na ludzi, środowisko, mienie i infrastrukturę (mapy ryzyka),
- zmodyfikowano zadania w zakresie monitorowania zagrożeń wynikające z zarządzenia Wojewody Nr 159/14 w sprawie wymiany informacji w systemie bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego oraz funkcjonowania podmiotów leczniczych na terenie województwa,
- dostosowano procedury działania WCZK i WBiZK do wymogów cytowanego zarządzenia,
- zaktualizowano charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia,
- zaktualizowano zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa,
- ponownie określono priorytety w zakresie ochrony i odtwarzania infrastruktury krytycznej,
- uaktualniono mapy zagrożeń i mapy ryzyka, z efektywnym wykorzystaniem narzędzi GIS.

Na podstawie art. 14 ust. 7 ustawy o zarządzaniu kryzysowym Wojewoda powołał WZZK, natomiast zarządzeniem Nr 178/14 z dnia 14 października 2014 r. dokonał aktualizacji jego unormowań.

WZZK jest organem pomocniczym Wojewody, powołanym w celu zapewnienia wykonywania i koordynacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego oraz pakietu ustaw o stanach nadzwyczajnych.

W skład WZZK wchodzi aktualnie następujący przedstawiciele:

- przewodniczący - Wojewoda,
- zastępca - dyrektor WBiZK Urzędu,
- członkowie i grupy ekspertów, których skład określa załącznik do zarządzenia Wojewody.

Działania WZZK w poszczególnych fazach reagowania przedstawiają się następująco:

- faza zapobiegania – podmioty włączone w system zarządzania kryzysowego podejmują działania według swoich właściwości i eliminują prawdopodobieństwo wystąpienia sytuacji kryzysowej lub w znacznym stopniu starają się ograniczyć jej skutki,
- faza przygotowania – posiedzenie WZZK zwołuje przewodniczący w trybie zwyczajnym, zgodnie z rocznym planem pracy, co najmniej na 7 dni przed terminem posiedzenia oraz podejmuje działania planistyczne, mające na celu zintegrowanie systemów zarządzania kryzysowego oraz koordynację działań ratowniczych na terenie województwa,
- faza reagowania – przewodniczący zwołuje posiedzenie WZZK w trybie natychmiastowym, w przypadku narastania zagrożenia wymagającego natychmiastowej analizy i oceny zagrożenia oraz celem koordynacji działań ratowniczych i pomocy poszkodowanym,

- faza odbudowy – podejmowane są działania mające na celu przywrócenie zdolności reagowania, odbudowę zasobów służb ratowniczych oraz odtworzenie kluczowych dla funkcjonowania państwa obiektów infrastruktury.

Posiedzeniami WZZK kieruje przewodniczący lub zastępca i może on w miarę potrzeb zapraszać do udziału inne osoby, a zwłaszcza specjalistów z danej branży. Miejscem pracy WZZK jest siedziba Urzędu, a posiedzenia są protokołowane przez pracowników WBizK Urzędu.

Podstawowe zrzęby procedury reagowania kryzysowego na zagrożenia przedstawiają się następująco:

- członkowie WZZK przygotowują, zgodnie z kompetencjami, propozycje działań i przedstawiają je do wykonania, zmiany lub zaniechania, spośród działań ujętych w WPZK,

- w czasie posiedzeń, WZZK poprzez rzecznika prasowego przekazuje informacje do wiadomości publicznej, związane z zagrożeniem,

- w przypadku podjęcia koordynacji działań ratowniczych, posiedzenia WZZK odbywają się cyklicznie wraz z rozwojem sytuacji zagrożenia,

- w przypadku narastania zagrożenia, sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej, członkowie WZZK pracują w WCZK lub w miejscu wyznaczonym przez przewodniczącego WZZK, w systemie całodobowym, na zasadzie oddelegowania ze swoich macierzystych, merytorycznych komórek,

- dyżurni, operatorzy służb i instytucji, włączonych w system zarządzania kryzysowego, przyjmują zgłoszenia wg właściwości i realizują zadania zgodnie z procedurami ustalonym we własnych planach operacyjnych oraz przekazują informacje do WCZK, na zasadach unormowanych zarządzeniem Wojewody w sprawie organizacji systemu zbierania i przekazywania informacji o sytuacji bieżącej i kryzysowej w województwie,

- przewodniczący WZZK zarządza, co najmniej raz w roku, ćwiczenia realizowane przez WZZK, zgodnie z rocznym planem pracy.

Dokumentami działań i prac WZZK są roczne plany pracy, każdorazowo zatwierdzane przez Wojewodę, plany ćwiczeń, protokoły z posiedzeń WZZK, raporty o stanie bezpieczeństwa, WPZK, Wojewódzki Plan Operacyjny Ochrony Przed Powodzią.

(dowód: akta kontroli str. 59 - 77)

2.4. Wojewódzki Plan Operacyjny Ochrony Przed Powodzią (Plan) opracowano w 2009 r. i od tego roku był na bieżąco aktualizowany, w tym również po powodzi w 2010 r.

W Planie uwzględniono istniejące i realizowane przez PZMiUW urządzenia wodne, służące ochronie przed powodzią.

Zadania z zakresu infrastruktury przeciwpowodziowej, zdefiniowane w Planie, były kompatybilne z zadaniami określonymi w planach finansowych Wojewody w latach 2011 – 2014 i posiadały zabezpieczone, w poszczególnych latach, pokrycie w środkach finansowych.

Zapisy Planu konsultowano z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Krakowie, PZMiUW, IMiGW oraz j.s.t. województwa.

W związku z wdrożeniem w województwie systemu informacji przestrzennej GIS, aktualizacja Planu polegała przede wszystkim na przeprowadzeniu prac na mapach cyfrowych, powstałych w ramach opracowań studiów ochrony przeciwpowodziowej przez RZGW, dotyczących zlewni Wisłoki, Sanu, Wisłoka i Wisły.

Wśród danych wprowadzonych w ramach aktualizacji Planu są, m.in.:

- granice zalewu wodą o prawdopodobieństwie przewyższenia: 50%, 20%, 10%, 5%, 2%, 1% oraz 0,5%,

- granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią,

- obszary wymagające ochrony przed zalaniem z uwagi na ich zagospodarowanie, wartość gospodarczą lub kulturową oraz posiadające szczególne znaczenie społeczne,
- obszary bezodpływowe,
- sieć rzeczna i przekroje poprzeczne rzek,
- zbiorniki retencyjne i wały przeciwpowodziowe,
- granice gmin i powiatów.

Dokonując analizy obiektów znajdujących się na mapach cyfrowych, uzupełniono niezbędne dane atrybutowe, powiązane z tymi obiektami w sposób umożliwiający przeprowadzenie wielokryteriowych analiz.

Do obiektów przypisano, m.in. dane z bazy PESEL, umożliwiające przeprowadzenie szybkich analiz, służących oszacowaniu liczby ludności z danego terenu, podlegającej ewakuacji w przypadku zagrożenia powodziowego.

We współpracy z PZMiUW, opracowane i podlegające późniejszym aktualizacjom elementy Planu dotyczą wykazu sprzętu w wojewódzkich magazynach przeciwpowodziowych oraz instrukcji gospodarowania tym sprzętem, a także wykazu i danych technicznych zbiorników wodnych, będących w zarządzie PZMiUW.

Wojewoda utrzymuje również bieżącą współpracę z IMiGW, m.in. w zakresie aktualizacji danych dotyczących sieci wodowskazowej, a zwłaszcza stanów ostrzegawczych i alarmowych na rzekach stwarzających zagrożenie powodziowe. Zgodnie z ostatnimi uzgodnieniami, aktualizacje dotyczą rzeki Bukowa i wodowskazu w Rudzie Jastkowskiej, rzeki Wisły i wodowskazu Koło oraz rzeki Łęg, z wodowskazem w Grębowie.

W Planie zaktualizowano wszystkie dane dotyczące sieci lokalnych systemów ostrzeżeń powodziowych, zainstalowanych w poszczególnych powiatach województwa.

W latach 2010, 2012 i 2014, w ramach raportu cząstkowego do „Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego”, zaktualizowano wszystkie niezbędne informacje dotyczące zagrożenia powodziowego, w tym w zakresie zadań inwestycyjnych w infrastrukturze przeciwpowodziowej województwa.

Dotychczas zrealizowane zadania z zakresu infrastruktury przeciwpowodziowej, zdefiniowane w Planie, były kompatybilne z odpowiadającymi im zadaniami, określonymi w planach finansowych Wojewody w latach 2011 – 2014 i stanowiły elementy kompleksowych zamierzeń do realizacji w sferze ochrony przeciwpowodziowej województwa.

(dowód: akta kontroli str. 59 – 77, str. 117 i str. 295 - 299)

2.5. Na każdym posiedzeniu WZZK, dotyczącym oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego województwa, odbywanym zgodnie z rocznym planem pracy WZZK na dany rok kalendarzowy lub w sytuacjach kryzysowych, Wojewoda dysponuje informacją z PZMiUW odnośnie aktualnego stanu zaawansowania prac, związanych z realizacją zadań inwestycyjnych z zakresu ochrony przed powodzią, ze szczegółową ich lokalizacją w terenie.

Dzięki temu, w połączeniu z posiadanymi informacjami z zakresu stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych, zbiorników wodnych, stacji pomp, rzek i potoków, Wojewoda ma bieżący pogląd na stopień bezpieczeństwa ludności województwa.

Pan Piotr Skworzec – dyrektor WBiZK Urzędu, odnosząc się do stopnia poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mienia i ludności województwa wyjaśnił, m.in. „*że po powodzi w 2010 r. przystąpiono w województwie do skoordynowanych, krótko oraz długofalowych działań organizacyjno-planistycznych w terenie, mających na celu przede wszystkim przywrócić funkcjonalności uszkodzonej*

i zniszczonej infrastruktury przeciwpowodziowej i przez to poprawę bezpieczeństwa w skali lokalnej i regionalnej.

W kolejnych latach po powodzi służby melioracyjne wykazały się wyjątkową i efektywną pracą, przywracając dobry stan i funkcjonalność uszkodzonych wałów wraz z przywróceniem funkcjonalności śluz i dróg przywałowych.

Wykonano naprawy uszkodzeń zbiorników wodnych i przepompowni melioracyjnych. Przywrócono również warunki przepływu koryt rzek i potoków, szczególnie w miejscach dotychczasowych powodzi i potencjalnego zagrożenia powodziowego.

Usunięto wszystkie uszkodzenia w wałach mające wpływ na bezpieczeństwo terenów chronionych oraz zlikwidowano największe szkody popowodziowe w korytach rzek i potoków, zagrażające bezpieczeństwu komunikacyjnemu (podmycia dróg, mostów, kładek), jak również budynkom i infrastrukturze komunalnej.

Proces odbudowy i modernizacji infrastruktury przeciwpowodziowej skoncentrowano głównie w najbardziej tego wymagającym obszarze, tj. w północnej części województwa, na terenie powiatu mieleckiego i tarnobrzckiego oraz części zachodniej, na terenie powiatu dębickiego i jasielskiego”.

(dowód: akta kontroli str. 295 – 299 i str. 76)

W ramach oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego województwa, w Urzędzie są analizowane dokumenty z dokonywanych corocznie, okresowych – wiosennych i jesiennych, przeglądów urzędów melioracji wodnych podstawowych, tj. wałów przeciwpowodziowych, urządzeń hydrotechnicznych.

Podczas posiedzeń WZZK, informacje ze sprawozdań z wykonanych przeglądów, harmonogram usuwania niedociągnięć, stwierdzonych podczas przeglądów oraz plan napraw bieżących i inwestycji planowanych na najbliższy okres w infrastrukturze przeciwpowodziowej, przedstawiają członkowie Zespołu, tj.:

- dyrektor PZMiUW i przedstawiciel RZGW,
- dyrektor techniczny Zespołu Elektrowni Wodnych Solina – Myczkowce,
- Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego w Rzeszowie,
- dyrektor WŚiR Urzędu,
- Komendanci Wojewódzcy Państwowej Straży Pożarnej i Policji w Rzeszowie.

Pani Małgorzata Chomycz-Śmigielska – Wojewoda Podkarpacki, odnośnie ocen stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego województwa wyjaśniła, „że na podstawie ww. informacji dokonywana była ocena stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego województwa oraz ocena gotowości sił i środków do reagowania na zagrożenie powodziowe. Zbiornicze wnioski, wynikające z tych ocen przedstawiają się następująco:

- ostatnio przeprowadzone przeglądy wałów przeciwpowodziowych (stan na 2014 r.) wskazują, że dobry stan techniczny posiada 165,6 km obwałowań, natomiast 447 km wymaga modernizacji w postaci dogęszczenia, podwyższenia, wykonania przeston przeciwnafiltracyjnych,

- stan zaopatrzenia sprzętowo-materiałowego w wojewódzkich magazynach przeciwpowodziowych uzupełniany jest do niezbędnego stanu optymalnego, wynikającego z zapotrzebowań na poszczególne asortymenty, po każdorazowym ich rozdysponowaniu w teren, a ilości te ustalone zostały, w oparciu o potrzeby z wielokrotnie występujących na przestrzeni ostatnich lat, akcji powodziowych,

- zarządcy rzek, tj. RZGW i PZMiUW, zapewniają służbom wsparcie działań związanych z zapewnieniem swobodnego spływu wód powodziowych i lodów na rzekach i potokach na mocy porozumień podpisanych między RZGW a przedsiębiorstwami dysponującymi sprzętem ciężkim, jak koparki, spychacze, samochody ciężarowe,

- po przeprowadzonych akcjach powodziowych, każdorazowo odtwarzany jest potencjał ratowniczy jednostek wchodzących w skład ksrg, a w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych jest możliwość wprowadzenia stanu podwyższonej gotowości operacyjnej,

- zakres prac remontowych na rzekach i potokach jest uzależniony od środków przyznanych z budżetu państwa i funduszy celowych i generalnie w okresie 2010 – 2014 r. przyznawane corocznie środki na utrzymanie (remont, konserwację) urządzeń melioracji wodnych podstawowych (rzeki, potoki) w zasadzie zaspokajają potrzeby przeprowadzenia niezbędnych prac w tym zakresie, które średniorocznie oscylują w granicach 25 - 30 mln zł.

Zasadniczy problem dotyczy dostępności tych środków w odpowiednim dla inwestora czasie na przestrzeni roku budżetowego.

Oznacza to, że w ustawie budżetowej na dany rok ujmowane są na ten cel środki na poziomie 20% zgłaszanych potrzeb, zaś pozostała kwota ulokowana jest w rezerwach celowych budżetu państwa, będących w gestii odpowiednich resortów (MAiC, MRiRW), które uruchamiane są sukcesywnie na przestrzeni roku, najczęściej w II półroczu.

W tej sytuacji często zdarza się, że środki te nie do końca są wykorzystywane, z uwagi na konieczność zachowania wszystkich procedur, związanych z przygotowaniem, realizacją i wyłonieniem wykonawcy oraz zachowaniem terminów wykonania, z uwagi na warunki pogodowe.

Zalecenia wynikające z przeprowadzanych ocen przekazywane były do realizacji członkom WZZK, wg właściwości oraz do j.s.t.

Stan przygotowań podmiotów włączonych w system zarządzania kryzysowego weryfikowany jest podczas szkoleń, ćwiczeń i treningów.

W 2010 r. odbyło się 16 posiedzeń WZZK, dotyczących oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego, w 2011 r. jedno posiedzenie, w 2012 r. również jedno posiedzenie, natomiast w 2013 r. i 2014 r. po dwa posiedzenia”.

(dowód: akta kontroli str. 295 - 299)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Wojewody w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷, wnosi o:

- rozważenie celowości powołania w Urzędzie wyodrębnionego stanowiska pracy lub komórki, odpowiedzialnej za planowanie, nadzór, koordynację zagadnień, związanych z realizacją na terenie województwa szerokiego zakresu zadań, dotyczących budowy i modernizacji infrastruktury przeciwpowodziowej oraz za skuteczność, efektywność i kompatybilność realizowanych zadań.

⁷ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia maja 2015 r.

Kontroler
Mieczysław Fajger
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
podpis

.....
podpis